

Buza János (Budapest, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem): *Pénzforgalom és árszabályozás Bethlen Gábor uralkodása alatt*

Az Erdélyi Fejedelemség pénzforgalmában a fejedelmi veretek mellett magyarországi, lengyelországi és egyéb európai, valamint ún. török pénzek is helyet kaptak.

Huszár Lajos klasszikus műve alapján Bethlen Gábor pénzverése 3 szakaszra osztható: az 1613-1620, 1620-1625, 1625-1629 közötti évekre; az első időszakra a magyar és a lengyel minta követése, a másodikra a pénzrontás, a harmadikra a rendezett kibocsátás volt jellemző.

A kortársak egy része a fejedelmet kárhóztatta a pénzrontásért, holott a pénzügyi zavarok ún. importált infláció következményei voltak. A közfelfogással és a történeti irodalomban elterjedt nézettel szemben nem a Lengyel Királyságból, hanem a Német-római Birodalomból származó, illetve azok mintájára vert – köztük a sziléziai – váltópénzek váltak a pénzrontás hordozóivá.

Részben a növekvő elégedetlenség láttán, részben a gazdasági káosz megszüntetésére törekedve a világi és az egyházi hatalmasságok felhagytak a rossz pénzek kibocsátásával, majd 1623-1627 között Strassburgtól Bécsen át Erdélyig, az észak-német térségtől Tirolig árszabásokat adtak ki. Ebbe a közép-európai sorozatba illeszkedett Magyarországon az 1625. évi 40. törvénycikk, Erdélyben pedig Bethlen Gábor négy árszabása, amelyeknek elemzése Imreh István kitűnő monográfiájából ismert.